

Projekat:

FESTIVAL KUGLOFA

etno manifestacija kulturno - turističkog značaja,

Autor: Stjepan A. Seder

Sremski Karlovci 2018.

Stiftung HEIMATHAUS

Andreja Volnog 1A
21205 Sremski Karlovci
S r b i j a
Maticni broj: 08918082;

PIB. 106670269

Tel/fax: +381/(0)21/ 881-707
Handy: +381(0)65/55 28 747;
E-mail: heimathausk@gmail.com
<http://www.zavicajnakuca.com>
tek. rn. **340-11004918-96**

FESTIVAL KUGLOFA

etno manifestacija kulturno - turističkog značaja

1. Polazne osnove:

Opština Sremski Karlovci, prema stepenu privrednog razvoja, spada u red najnerazvijenijih opština u AP Vojvodini. S obzirom na geografski položaj, kulturno-istorijsko nasleđe od nacionalnog značaja i bogatstvo prirodnih resursa, turizam je opšte prepoznat kao razvojna šansa opštine. Međutim, situacija u tom pogledu je još uvek nezavidna.

Uzroke takve situacije treba tražiti u činjenici da turizam, kao privredna grana, do sada nije bio strateški razvijan, pa su mnogi resursi neiskorišćeni u dovoljnoj meri ili u potpunosti. Jedna od posledica takve politike je i nedovoljno postojanje kvalitetnih sadržaja ili pak neadekvatno korišćenje postojećih resursa, koji bi privukli i druge ciljane grupe i turistu zadržali duže u mestu boravka. Zbog toga trpe i građani i lokalna samouprava, a oštećeni su i sami turisti koji dođu u Sremske Karlovce. Jedno od mogućih rešenja problema, koje je moguće odmah primeniti, je da se unaprede postojeći, već prepoznatljivi turistički sadržaji, koji će kvalitativno obogatiti turističku ponudu mesta i tako privući nove ciljane grupe. Organizacijom manifestacije „FESTIVA KUGLOFA“ unapređuje se ponuda manifestacionog turizma Sremskih Karlovaca sa elementima kulture i stvaraju se sadržajno nove i kvalitetnije mogućnosti za boravak turista u destinaciji, ali i kvalitetnije ispunjenje slobodnog vremena svih građana Sremskih Karlovaca.

2. Opis projektne ideje:

Ideja Festivala živi i realizuje se od 2002. godine. Na Festivalu se predstavlja tradicionalna kultura Podunavskih Švaba, ali i kulture drugih nacionalnih zajednica (Srbi, Mađari, Slovaci, Rusini, Hrvati, Rumuni ...). tako da se tradicionalna kultura, običaji i tradicija međusobno upoznaju i prožimaju. Centralno mesto ipak pripada kuglofu.

Festival se organizuje na centralnom gradskom trgu u Sremskim Karlovcima (pešačka zona) ili nekom drugom mestu - po pozivu ili ponudi, gde se uspostavljaju - organizuju izlagačka mesta na kojima učesnici postavljaju svoju izložbu. Tokom trajanja Festivala moguće je i poželjno prodavati kuglofe, druge specijalitete kuhinje Podunavskih Švaba, proizvode starih zanata, domaće radinosti i ručnog rada, antikvitete i raritete, koje izlagači izlože na svojim štandovima ili nekih drugih tradicionalnih vrednosti.

Sve vreme trajanja manifestacije sa razglasa se emituju valceri i polke Johana Štrausa. Službeni spiker kontinuirano, tokom trajanja manifestacije, informiše posetioce o predstojećem programu, učesnicima, mestu održavanja i sl.

Sajamsko turistički deo FESTIVALA KUGLOFA predstavlja okosnicu za ostali program, u kome, već tradicionalno, imaju svoje mesto tematski deo za najmlađe, izložbe (slika, fotografija, antikviteta i rariteta, ...), koncerti (solistički, horovi, muzičkih ansambala i sl.), okrugli stolovi, tribine i dr.

Učesnici u prodajno-izložbenoj postavci bi se predstavili kroz sledeće oblasti:

- Tradicionalni kolač Podunavskih Švaba KUGLOF, po kome je Festival i dobio ime i koji je osnovni moto Festivala,
- Drugi specijaliteti kuhinje Podunavskih Švaba (slatki, slani, glavno jelo ili dezert),
- Pored samog proizvoda predstavio bi se i način njegove pripreme putem prikazivanja tradicionalnih receptura, posuđa u kojem se priprema, fotografija i dr.;
- Odevni predmeti i predmeti pokućstva - karakteristike nacionalnih zajednica bi se predstavile tako što bi učesnici bili obučeni u svoje nacionalne nošnje, a štandove bi ukrasili stolnjacima, kuvaricama, ćilimima i drugim upotrebnim predmetima iz domaćinstva, sa tradicionalnim narodnim motivima;
- Rukotvorine starih zanata (suveniri), domaće radinosti i ručnog rada - sem proizvoda, demonstrirao bi se i sam način izrade kroz tehniku, alat, materijale i sl.;
- Vino,
- Antikviteti i rariteti,
- Umetnička dela,

3. Prostor i vreme održavanja i trajanje:

Manifestacija se odvija na više mesta u Sremskim Karlovcima: platou pešačke zone u strogom centru Sremskih Karlovaca, urbanizovanom i izgrađenom u XVIII, XIX i XX veku, svečanoj sali Karlovačke gimnazije – zgradi iz 1891. godine, sportskoj hali, Osnovne škole ili sali Sokolskog doma, u dvorištu i samom objektu Fondacije ZAVIČAJNE KUĆE i još nekim zatvorenim prostorima u Sremskim Karlovcima. Manifestacija traje tri dana – petak subota i nedelja, po pravilu poslednjeg vikenda u maju i (kao mogućnost) prvog vikenda u junu, kao replika. Manifestacija počinje okupljanjem učesnika u petak ujutro. Za posetioce, ali i učesnike, je predviđeno da im turistički vodiči turističke organizacije pokažu sve značajnije kulturno-istoprijske znamenitosti Sremskih Karlovaca, a one nisu male (ne treba izgubiti iz vida da su Sremski Karlovci, kroz istoriju, centar srpske duhovnosti i kulture), između kojih i Kapelu mira (mesto zaključenja „Karlovačkog mira“ 1699. godine između Turske (Osmanskog carstva) i Saveznika).

4. Program Festivala:

Program Festivala će utvrditi Projektni tim (Organizacioni odbor) koji je zadužen i za implementaciju projektnih aktivnosti.

5. Cilj projekta:

5.1. Opšti cilj projekta je unapređenje kvaliteta i obogaćivanje sadržaja kulturno - turističke ponude Sremskih Karlovaca promovisanjem tradicionalnih vrednosti i folklornog nasleđa multietničke i multikulturalne Vojvodine i stimulisanje privrednih subjekata, ali i svih ostalih čimbenika društvenog života u mestu da u svoju ponudu uvrste proizvode narodnog stvaralaštva.

5.2. Posebni cinjevi koji se ostvaruju realizacijom ovog projekta su:
- Mobilizacija lokalnih resursa kroz podsticanje kreativnog stvaralaštva stanovništva;

- Promocija tipičnih proizvoda i lokalnih brendova sa teritorije Vojvodine;
- Povezivanje javnog, privatnog i civilnog sektora putem saradnje i razmene iskustava;
- Doprinos građenju pozitivnog imidža destinacije kulturnog turizma;
- Podizanje svesti građana o važnosti očuvanja tradicionalnih vrednosti i folklornog nasleđa, zbog pretnje da se nacionalni identiteti izgube u procesu globalizacije;
- Afirmacija multikulturalizma i tolerancije na teritoriji Sremskih Karlovaca i šire.

6. Ciljna grupa:

Direktni korisnici projekta bi bili organizatori i učesnici na manifestaciji FESTIVAL KUGLOFA, zatim, predstavnici različitih nacionalnih zajednica koje žive u AP Vojvodini (učesnici u izložbeno-prodajnoj postavci), a bave se očuvanjem i negovanjem tradicionalne kulture, zaposleni u lokalnoj turističkoj organizaciji, ali i turističkim organizacijama drugih opština u AP Vojvodini. a indirektni korisnici lokalna samouprava, svi građani Sremskih Karlovaca i turisti, sa akcentom na žene, kulturni radnici, publicisti, istraživači, umetnici i dr.

7. Trajanje:

Manifestaciju FESTIVAL KUGLOFA bi organizovali, po pravilu, poslednjeg vikenda u maju. Ovaj termin je odgovarajući s obzirom da je to predgodiš-njeodmorski period, tako da se može očekivati veća zainteresovanost i poseta kad je u pitanju turistički promet u Sremskim Karlovcima. Takođe, meteorološke prilike su u to vreme stabilne, tako da je priredbu moguće izvesti na otvorenom prostoru. Odluku o produženju trajanja Festivala na prvi sledeći vikend (u junu) bi prepustili projektnom timu (organizacionom odboru), koji bi o tome blagovremeno odlučio.

8. Očekivani rezultati:

8.1. Kratkoročni rezultati:

- Održana turistička manifestacija „FESTIVAL KUGLOFA" u Sremskim Karlovcima koju je posetio znatan broj posetilaca – turista i kulturnih radnika;
- Povećana je ponuda kulturnih događaja u mestu;
- Povećan broj turista u letnjem periodu u Sremskim Karlovcima;
- Povećan broj turista sa većim platežnim mogućnostima;

8.2. Dugoročni rezultati:

- „FESTIVAL KUGLOFA" je postao tradicionalna manifestacija koja se održava svake godine u Sremskim Karlovcima;
- U Sremskim Karlovcima se ostvaruje veći turistički promet;
- Mesečna fluktuacija turista u Sremskim Karlovcima je postala raznovrsnija;
- Struktura turista u Sremskim Karlovcima je izmenjena u korist turista sa većom platežnom moći;
- Ceo sektor usluga u Sremskim Karlovcima u svojoj ponudi ima proizvode tradicionalnog narodnog stvaralaštva;

- Upoznavanje tradicionalnih kultura nacionalnih zajednica;
- Sremske Karlovce posećuje povećan broj istraživača, publicista, umetnika iz zemlje i inostranstva.

9. Održivost projekta:

Ideja da manifestacija FESTIVAL KUGLOFA preraste u tradicionalnu manifestaciju je u dobroj meri već realizovana. Manifestacija je već prepoznata od strane lokalne samouprave, ali i privrednih aktera kao što je na pr. Privredna Komora Srbije, kao važan turistički proizvod Sremskih Karlovaca, koji je konkurentan na ciljnom tržištu i kao takav ne samo samoodrživ, već i izvor prihoda za širu lokalnu zajednicu. To znači da će manifestacija privući veći broj turista, a povećanim brojem turista kao i većim zadovoljstvom istih povećaće se i turistička potrošnja u mestu, a samim tim i prihodi od turizma kako javnog, tako i privatnog sektora, te će lokalna samouprava izdvajati neophodna sredstva za organizaciju manifestacije. Pretpostavka je da bi manifestacija ubrzo mogla da se samofinansira, kroz sponzorstva, reklame i donacije.

10. Projektni tim:

Projektni tim zadužen za implementaciju projektnih aktivnosti određuje svojom odlukom Predsednik Fondacije, blagovremeno u odnosu na početak manifestacije.

11. Informisanje javnosti:

O manifestaciji, njenom značaju, mestu i vremenu održavanja, ali i načinima dolaska u Sremske Karlovce, mogućnosti parkiranja automobila i sl. javnost će biti obavještena elektronskim putem, putem štampe i televizije, putem bilborda u mestu, na regionalnom putu Beograd – Novi Sad, ali i putem partnerskih nevladinih organizacija i turističkih agencija.

Na isti način će biti obavještena javnost i o održanoj manifestaciji, njenom uspehu, doprinosima kulturi, ali i o sponzorima i donatorima.

12. Kratak istorijat podnosioca projekta:

Fondacija je osnovana sa ciljem da se bavi negovanjem tradicionalnih vrednosti i kulture Podunavskih Švaba, ali i Sremskih Karlovaca.

U cilju realizacije navedenih ciljeva, delatnost Fondacije se ogleda u:

- organizaciji tribina, turističkih manifestacija i učesće na sličnim manifestacijama na kojima promoviše tradicionalnu kulturu Podunavskih Švaba i kuglof, kao naprepoznatljiviji proizvod kuhinje Podunavskih Švaba,
- povezivanju sa drugim sličnim organizacijama u nevladinom sektoru u državi, ali i inostranstvu, koje se bave organizacijom manifestacija,
- organizovanju gostovanja uglednih intelektualaca i boraca za mir i ljudska prava,
- edukaciji svojih članova, ali i svih građana Sremskih Karlovaca za mirno rešavanje konflikata,

- davanju podrške i doprinosa u izradi i usvajanju svih dokumenata koji tretiraju prava i položaj nacionalnih manjina u zemlji, a sve u cilju integracije Republike Srbije u Evropsku Uniju.

Fondacija je od svog osnivanja do danas realizovala više projekata, a u realizaciji većeg broja projekata je učestvovala kao saorganizator ili učesnik. To, kao i trajanje ove manifestacije duže od 16 godina, daje osnova da će i ovaj projekat imati trajnu vrednost.

Fondacija
ZAVIČAJNA KUĆA
Andreja Volnog 1A
Sremski Karlovci
Septembar 2021.

FESTIVAL KUGLOFA u savremenim uslovima turističkog poslovanja

UVOD

Ideja FESTIVALA KUGLOFA živi i realizuje se od 2002. godine. Na Festivalu se predstavlja tradicionalna kultura Podunavskih Švaba, ali i kulture drugih nacionalnih zajednica (Srbi, Mađari, Slovaci, Rusini, Hrvati, Rumuni ...). tako da se tradicionalna kultura, običaji i tradicija međusobno prepliću i upoznaju. Na manifestaciji sve nacionalne zajednice mogu da predstave svoju tradicionalnu kulturu. Centralno mesto ipak pripada kuglofu, po kome je Festival i nazvan.

Opšti cilj projekta je unapređenje kvaliteta i obogaćivanje sadržaja turističke ponude Sremskih Karlovaca, promovisanjem tradicionalnih vrednosti i folklornog nasleđa multietničke i multikulturalne Vojvodine i stimulisanje privrednih subjekata u mestu da u svoju ponudu uvrste proizvode narodnog stvaralaštva.

Kao ciljeve Festivala treba naznačiti i:

- Afirmaciju multikulturalizma i tolerancije na teritoriji Sremskih Karlovaca i šire;
- Mobilizaciju lokalnih resursa kroz podsticanje kreativnog stvaralaštva stanovništva;
- Promociju tipičnih proizvoda i lokalnih brendova sa teritorije Vojvodine;
- Povezivanje javnog, privatnog i civilnog sektora putem saradnje i razmene iskustava;
- Doprinos građenju pozitivnog imidža destinacije kulturnog turizma;
- Podizanje svesti građana o važnosti očuvanja tradicionalnih vrednosti i folklornog nasleđa, zbog pretnje da se nacionalni identiteti izgubi u procesu globalizacije.

FESTIVAL KUGLOFA kao karlovačka manifestacija

FESTIVAL KUGLOFA je manifestacija Sremskih Karlovaca, prepoznata i u širem okruženju, a Fondacija je samo osmislila i sa svojim volonterima realizuje ovu manifestaciju. U tom smislu Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA doprinosi mestu u kome je osnovana i sprovodi svoje projekte i programe, na šta je ponosna. Od ove

manifestacije direktnu korist imaju turistički i privredni resursi u mestu, a indirektno i svi ostali karlovački potencijali.

FESTIVAL KUGLOFA i EPK 2021.

Imajući u vidu činjenicu da su Sremski Karlovci pridruženi Gradu Novom Sadu u realizaciji projekta Evropske prestonice kulture 2021. godine, kao i da je Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA uvrštena u subjekte koji treba da predstave Novi Sad kao Evropsku prestonicu kulture, shvatili smo da treba na tome planu da se dodatno angažujemo. Ovo smo shvatili vrlo ozbiljno i zaključili da je potrebno da našu, odnosno karlovačku manifestaciju FESTIVAL KUGLOFA, unapredimo i učinimo interesantnijom, privlačnijom i kulturološki bližom, kako turistima, tako i etnolozima, istraživačima, publicistima, novinarima, privrednicima i td. ne samo iz Srbije nego i iz drugih država Evrope.

U tom pravcu smo već preduzeli neke aktivnosti i uspostavili kontakt sa DONAUFESTOM iz Ulma, koji organizuje manifestaciju sličnu našoj, ali znatno veću, sadržajnije, turistički i kulturološki interesantniju. Od njih ćemo preuzeti već stečena iskustva i primeniti ih kod nas. S obzirom da se FESTIVAL KUGLOFA sastoji od više segmenata - izložbe (slike, antikviteti, etno muzejske vrednosti), koncerti, performansi, dečije umetničke radionice i sl., pored već standardne prodajne izložbe proizvoda starih zanata, domaće radinosti, ručnog rada, ... namera nam je da i druge aktere uključimo u realizaciju FESTIVALA KUGLOFA. U tom pravcu smo već ostvarili saradnju sa drugim akterima kulture i turizma u mestu.

NOVA KONCEPCIJA

Uključivanjem i drugih aktera sadržajno bi znatno obogatili Festival, pa bi bilo moguće i povećati trajanje Festivala na više dana. U tom pravcu je moguće uključiti vožnju katamaranom po Dunavu u delu Sremskih Karlovaca, u sve dane održavanja ove manifestacije. Moguće je u dogovorene aktivnosti uključiti Udruženje sportskih ribolovaca, Muzej bi mogao da u te dane organizuje neku tematsku izložbu. MUZEJ ŠIBICA će biti otvoren u sve dana Festivala. Stalna etno postavka seoskog domaćinstva Podunavskih Švaba iz druge polovine XVIII veka će biti otvorena sve vreme za posete, a Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA će dodatno organizovati jednu ili dve izložbe. Takođe, već tradicionalnu godišnju nagradu Fondacije PRIZNANJE ZA ČESTITOST bi dodeli u okviru programa Festivala. Tradicionalan koncert horova bi bilo moguće produžili na dva dana, pa pored RKT crkve Presveto Trojstvo koncert organizovati i u Kapeli mira. Učenici Gimnazije i Osnovne škole bi mogli da prirede neki prerformans. Bar neke od vinarija bi mogle da se uključe u program. Toga ima još, ali za sada da se zadržimo samo na ovome.

Predvideli smo i da znatno izmenimo koncepciju Festivala, tako što bi prihvatili veći broj izlagača, ali bi akcenat stavili na njihov kvalitet. To znači da bi ih rasporedili po celoj pešačkoj zoni. I što je naročito važno, izlagače bi pozivali preko nacionalnih zajednica i njihovih kulturnih udruženja, esnavskih udruženja i sl., pri čemu bi zahtevali da moraju da prezentuju svoju nacionalnu zajednicu kulturom (nošnja, hrana, muzika, slikarstvo i td.), odnosno svoju delatnost na Festivalu, prema programu.

KOTIZACIJA i NAGRADE

U takvom novom organizacionom obliku nema mesta za naplatu kotizacije (jer zahtevamo određeno ponašanje učesnika), pa izlagači moraju dobiti svoje izlagačko mesto bez naplate kotizacije. I ne samo to, nego da bi učinili učešće na Festivalu privlačnijim, treba predvideti i novčane nagrade (ili vredne nagrade u materijalnom obliku) za najbolje u pojedinim kategorijama. Nagrada treba da bude dodatni motiv za ponašanje koje ćemo zahtevati od izlagača - odgovarajuća odeća u skladu sa proizvodima koje nude na pogled i prodaju, određeno ponašanje, muzika, povećan broj izlagača kuglofa i sl.

S obzirom da smo sve dosadašnje Festivale finansirali delom donacijama Opštine, a delom kotizacijama, postavlja se pitanje kako nadomestiti nedostajući deo budžeta Festivala od kotizacija, kako bi ove povećane aktivnosti mogle da budu finansirane. U tom pravcu smo kreirali novi sajt: www.festivalkuglofa.com kako bi ovu manifestaciju približili potencijalnim posetiocima i učinili da ih više zainteresujemo.

Ove naše aktivnosti na poboljšanju Festivala će, sasvim sigurno, doprineti većoj turističkoj ponudi Sremskih Karlovaca, pa i većim prihodima organizacija koje se bave turističkom delatnošću u najširem smislu. Međutim, od poboljšanja manifestacije Fondacija kao organizator neće imati dodatne prihode i neće moći da finansira povećane zahteve manifestacije. U tom pravcu i da napomenemo da Fondacija nije ni do sada imala nikakve, ni posredne ni neposredne koristi od donacije Opštine i naplaćenih kotizacija, jer je sav prihod utrošen na realizaciju Festivala.

ZAKLJUČAK

Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA konstatuje da su dosadašnje manifestacije FESTIVAL KUGLOFA - ove godine je organizujemo po osamnaesti put - doprinele poboljšanju turističke ponude Sremskih Karlovaca, povećanom prometu dobara i usluga i ukupnom povećanju imidža Sremskih Karlovaca. Takođe, i da je KUGLOF postao novi brend Sremskih Karlovaca, pored već prepoznatljivog BERMET-a.

Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA ocenjuje da je potrebno zadržati trend poboljšanja ove manifestacije, posebno imajući u vidu izuzetnu šansu, koja se pruža proglašenjem Novog Sada za Evropsku prestonicu kulture 2021. godine. U tom smislu je potrebno da i ostali akteri društvenog i političkog života mesta, od kojih je Opština nezaobilazan činilac toga života, daju svoj doprinos poboljšanju svih aktivnosti, pa i ovoj manifestaciji, koje doprinose poboljšanju turističkog prometa.

Na osnovu ovako koncipiranog festivala, Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA zaključuje da je za očekivati da se, prihvatanjem nove koncepcije FESTIVALA KUGLOFA, poveća turistički promet u Sremskim Karlovcima, kao i da se izmeni struktura turista u korist turista sa većom platežnom moći. Ovo bi omogućilo i da se sektor usluga u mestu proširi i na ponude tradicionalnog narodnog stvaralaštva i upoznavanje tradicionalnih kultura nacionalnih zajednica. Ukupan rezultat bi svakako bilo i povećanje zaposlenosti, pa sledstveno tome i povećanje standarda građana.

Fondacija ZAVIČAJNA KUĆA